

A bíróság [redacted] által képviselt [redacted] felperesnek - [redacted] által képviselt [redacted] alperes ellen hallgatói jogviszony megszüntetése tárgyában hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránti perben meghozta a következő

v é g z é s t :

A bíróság a per tárgyalását a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 155/B. § (3) bekezdése alapján felfüggeszti, és az eljáró bíró az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. §-a szerint az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi.

Az eljáró bíró indítványozza, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja szerinti hatáskörében eljárva állapítsa meg a jelen perben alkalmazandó, a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (továbbiakban: Nftv.) 112.§ (1) bekezdésének alaptörvény-ellenességét, és azt semmisítse meg, továbbá e jogszabályi rendelkezés jelen ügyben való alkalmazhatóságát zárja ki.

A végzés ellen jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

I. Tényállás:

A felperes és a Széchenyi István Egyetem Felnőttképzési Központ (elsőfokú hatóság) 2005. szeptember 1. napján felnőttképzési szerződést kötött, mely alapján a felperes felvételt nyert az egyetem jogász szakára. A képzés kezdete 2005. szeptember 1. napja.

Az elsőfokú hatóság az FK-2016/02078 számú határozatával a felperes hallgatói jogviszonyát 2016. augusztus 31-i dátummal törléssel megszüntette, hivatkozva az Nftv.112.§ (1) bekezdésére, mely szerint meg kell szüntetni annak a hallgatónak a hallgatói jogviszonyát 2016. szeptember 1-jével, aki tanulmányait 2006. szeptember 1-je előtt, többek között egyetemi szakon kezdte meg.

A felperes fellebbezése nyomán eljáró alperes az FK-2016/02078/3. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta, nem engedélyezte felperes hallgatói jogviszonya helyreállítását.

A felperes keresetében az alperes határozatának elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését és alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.

Kérte továbbá keresetében a per tárgyalásának felfüggesztése mellett az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezését.

Álláspontja szerint az Nftv.112.§ (1) bekezdése a visszaható hatály tilalmába ütközik. A felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény nem tartalmazott olyan rendelkezést, mely meghatározta volna, hogy tanulmányait mennyi idő alatt kell befejezni, és annak elmaradása milyen jogkövetkezményekkel jár. A jogállamiság és a jogbiztonság követelményével súlyos mértékben ellentétes és a visszaható hatály tilalmába ütközik, ha a jogalkotó visszamenőlegesen határozza meg egy képzés feltételeit. Hivatkozott e körben az Alkotmánybíróság gyakorlatára [57/1994 (XI.17.) AB határozat; 37/2011 (VI.10.) AB határozat].

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV / 200 -0 / 2017
Érkezett:	2017 JAN 19.
Példány:	1
Kezelőiroda:	[Signature]

Hivatkozott továbbá az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének és XI. cikkének sérelmére is. Az Nftv. 112.§ (1) bekezdése ugyanis korlátozza a felsőoktatásban való részvételhez való jogát.

Alperes ellenkérelmében – határozatbeli indokait fenntartva – a kereset elutasítását kérte.

II. Az ügyben alkalmazandó jogszabály:

Az Nftv. 112. § (1) bekezdése szerint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: 1993. évi felsőoktatási törvény) alapján megkezdett képzéseket - folyamatos képzésben - 2016. szeptember 1-jéig lehet változatlan szakmai követelmények, változatlan vizsgarend keretében, változatlan oklevél kiadásával befejezni. Azok hallgatói jogviszonyát, akik e határidőig nem szerezték meg végbizonyítványukat, e dátummal meg kell szüntetni. Azok a volt hallgatók, akik 2016. szeptember 1-jéig végbizonyítványt szereztek, 2018. szeptember 1-jéig tehetnek záróvizsgát. Az e törvénynek az egyes, a felsőoktatás szabályozására vonatkozó törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXI. törvénnyel megállapított 112. § (5a) bekezdése hatálya alá tartozó volt hallgatókra e bekezdés szabályait alkalmazni kell, a 112 § (5a) bekezdése alapján a felsőoktatási intézmények által hozott döntéseket e bekezdésre tekintettel a volt hallgatók javára 2016. február 15-ig módosítani kell.

A bíróság álláspontja szerint az Nftv. 112.§ (1) bekezdése az Alaptörvény alábbi rendelkezésébe ütközik:

III. A jogállamiság és jogbiztonság, valamint a visszaható hatály tilalmának elve:

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerint Magyarország független demokratikus jogállam.

A jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki a tevékenységüket. [56/1991. (XI. 8.) AB határozat]

A jogállamiság elve a konkrét alkotmányos szabályokhoz képest nem kiegészítő, másodlagos szabály, s nem pusztán deklaráció, hanem önálló alkotmányjogi norma, aminek sérelme önmagában is megalapozza valamely jogszabály alkotmányellenességét. [9/1992. (I. 30.) AB határozat]

A jogállamiság elvéből fakad a jogbiztonság követelménye, melynek alapvető érvényesülési feltétele a visszaható hatályú jogi szabályozás tilalma.

A visszaható hatály tilalmát a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (Jat.) 2. § (2) bekezdése fogalmazza meg, mely szerint „jogszabály a hatálybalépését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, kötelezettséget nem tehet terhesebbé, valamint nem vonhat el vagy korlátozhat jogot, és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé”.

Az Alkotmánybíróság számos határozatában foglalkozott a jogbiztonsággal, s a jogbiztonságra figyelemmel a visszamenőleges hatályú jogi szabályozás tilalmával.

Az Alkotmánybíróság megfogalmazása szerint következetes az alkotmánybírói gyakorlat a tekintetben, hogy valamely jogszabály nem csupán akkor minősülhet az említett tilalomba ütközőnek, ha a jogszabályt a jogalkotó visszamenőlegesen léptette hatályba, hanem akkor is, ha a hatálybaléptetés nem visszamenőlegesen történt ugyan, de a jogszabály rendelkezéseit - erre

irányuló kifejezett rendelkezés szerint - a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell [57/1994. (XI.17.) AB határozat].

A jogbiztonság elve megköveteli, hogy az a hallgató, akinek hallgatói jogviszonya az e jogviszonyra kötelezően alkalmazandó olyan jogi szabályozás (a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény) mellett jött létre, mely a jogviszony törvény erejénél fogva történő megszűnését, azaz az egyetemi tanulmányok elvégzésének időtartamát, legkésőbbi időpontját, annak jogkövetkezményeit nem szabályozta, utóbb sem határozzon meg ezzel kapcsolatos követelményeket.

A visszamenőleges hatályú jogi szabályozás tilalmába ütközik - s ekként összeegyeztethetetlen az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében deklarált jogállamiság szerves részét alkotó jogbiztonsággal -, ha a jogalkotó egy korábban létrejött jogviszonyba visszamenőlegesen oly módon avatkozik bele, hogy quasi szankciós jelleggel megszünteti egy hallgató jogviszonyát, ha az előírt tanulmányi követelményeket (végbizonyítvány megszerzése) meghatározott időpontig nem teljesíti.

A felperes a hallgatói jogviszonyát 2005. szeptember 1-jén abban a tudatban létesítette, hogy a végbizonyítványt bármikor megszerezheti, az nincs meghatározott határidőhöz kötve. Az Nftv. 2016. január 1. napjával hatályba lépett 112.§ (1) bekezdése ehhez képest a hallgatói jogviszony megszüntetését írta elő arra az esetre, ha a hallgató az 1993. évi felsőoktatási törvény alapján megkezdett képzése során a végbizonyítványt 2016. szeptember 1. napjáig nem szerezte meg.

Ezen új szabályozás előre nem volt kiszámítható, így arra felperes nem készülhetett fel a tanulmányainak kezdetekor. Ekként a jogbiztonság és a jogállamiság követelményével ellentétes. Felperes számára addig nem létező kötelezettséget és annak jogkövetkezményét állapítja meg, ezért az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe, valamint az azt tartalommal kitöltő Jat. 2.§ (2) bekezdése szerinti, a jogbiztonság részét képező visszaható hatály tilalmába ütközik.

A fentiek alapján az eljáró bíró indítványozza, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (továbbiakban: Nftv.) 112.§ (1) bekezdésének alaptörvény-ellenességét, és azt az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés a) pontja alapján semmisítse meg, mert e rendelkezés az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe ütközik, továbbá az Abtv.45.§ (2) bekezdése alapján mondja ki, hogy az az Alkotmánybíróság eljárására okot adó ügyben nem alkalmazható.

A bíróság a per tárgyalását az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig az Abtv. 25.§ (1) bekezdése és a Pp.155/B.§ (3) bekezdése alapján felfüggesztette.

A végzés elleni jogorvoslat lehetőségét a Pp.155/B.§ (4) bekezdése zárja ki.

Győr, 2017. január 9.

Dr. Járfás András s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül:
kiadó

